

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 42465

Nom: Drogodependència en l'àmbit social i de la salut

Cicle: Màster Universitari Oficial

Crèdits ECTS: 15

Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2225 - M.U.Investigació, Tractament i Patologies associades en Drogodependències	Facultat de Psicologia i Logopèdia	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2225 - M.U.Investigació, Tractament i Patologies associades en Drogodependències	Drogodependències en l'àmbit social i de la salut	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

ARENAS FENOLLAR M CARMEN

RESUM

En l'assignatura Drogodependències en l'àmbit social i de la salut es descriu l'anatomia i la fisiologia del sistema de recompensa cerebral, així com les interaccions entre les estructures implicades en aquests circuits.

Es tracta la farmacologia i les interaccions farmacològiques de les drogues d'abús, les bases biològiques dels processos motivacionals i l'aprenentatge en el consum de drogues, així com les característiques psicosocials relacionades amb el consum de drogues.

A més, s'estudien els aspectes epidemiològics i sociològics de les drogodependències fent referència a la cerca bibliogràfica.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Sense restriccions

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2096 -

Aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb les drogodependències.

Conèixer els processos biològics que sustenten les conductes motivades en relació amb el consum de drogues.

Conèixer i saber els principis bàsics de l'organització funcional corporal i els fonaments de l'excitabilitat neuronal en relació a l'acció de les drogues d'abús.

Demostrar una comprensió sistemàtica del camp de les drogodependències i el domini de les habilitats i mètodes d'investigació relacionats amb el dit camp.

Poder relacionar les funcions del sistema nerviós central, endocrí i els processos neurobiològics que subjauen en estos processos.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdrida o autònoma.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber capaç de desenvolupar el coneixement i la capacitat de treball sobre els aspectes cinètics i el mecanisme d'acció de les drogues en l'organisme viu i en relació amb els fàrmacs de prescripció mèdica.

Saber identificar estructures i circuits del sistema nerviós central que constitueixen la base dels diferents sistemes funcionals, específicament del sistema de recompensa cerebral.

Ser capaç d'analitzar amb crítica, contrastant diverses hipòtesis socials sobre els possibles mecanismes socials que afavorixen el consum de drogues.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

- **Anatomia General del sistema de recompensa cerebral:** circuits i sistema mesolímbic mesocortical, circuit de l'amígdala estesa, circuit neurobiològic de la recaiguda.

- **Fisiologia Funcional dels circuits cerebrals implicats en l'acció de les drogues.** Interaccions i funcionament dinàmic de les estructures implicades en l'acció de les drogues en el sistema nerviós central.

- **Farmacologia específica i interaccions farmacològiques amb les drogues d'abús.** Farmacocinètica i farmacodinàmia de les drogues d'abús i la seua interacció amb altres fàrmacs.

- **Psicobiologia i processos de motivació en el consum de drogues:** lòbul frontal i presa de decisions.

- **Neurociència i la seua implicació en els processos addictius a les drogues:** aprenentatge i plasticitat sinàptica en relació amb el consum de drogues, potenciació i depressió a llarg termini.
- **Evidències psicosocials implicades en l'addicció a les drogues d'abús.** Característiques socials i grupals que identifiquen un major risc en el consum de drogues.
- **Aspectes sociològics i epidemiològics en drogodependències.** Epidemiologia i salut pública, epidemiologia del consum de drogues. Disseny d'un estudi epidemiològic.
- **Cerca d'informació:** bases de dades i característiques bibliomètriques/bibliogràfiques en relació amb la epidemiologia i sociologia de les drogodependències

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	105,00
Total hores	105,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	15,00
Estudi i treball autònom	18,00
Preparació d'activitats d'avaluació	237,00
Total hores	270,00

METODOLOGIA DOCENT

Sessions presencials. Consisteixen en l'exposició del tema teòric corresponent. Es tracta del model de lliçó magistral que permet al docent presentar els aspectes més rellevants de cada tema. S'afavorirà la participació, a mesura que s'ofereixen coneixements. Així mateix, en aquestes sessions presencials, l'alumne que haurà treballat de manera autònoma diferents aspectes teoricopràctics relacionats amb els temes estudiats, podrà presentar i exposar a l'aula, el seu treball. També en aquestes sessions presencials, els estudiants realitzaran activitats pràctiques relacionades amb els continguts teòrics adquirits.

Sessions no presencials. Tenen per objecte fomentar la construcció del coneixement per part de l'estudiant. Es tracta de dirigir a l'estudiant en activitats orientades al seu propi aprenentatge. L'activitat pot consistir en cerca d'informació documental especialitzada, en una reflexió contrastada i justificada sobre un determinat tema, a aplicar els coneixements de classe.

Tutories. L'alumne disposa d'un ampli nombre d'hores de tutories en les quals el professor guia a l'alumne de manera individual o en xicotet grup en la construcció del seu coneixement. Ho orienta en l'elaboració dels treballs, resol dubtes o dificultats relacionades amb la matèria. Disposa així mateix del fòrum de l'Aula Virtual per a consultes. A més, en aquest espai virtual, els estudiants poden trobar documents, informació o notícies rellevants sobre les matèries dels diferents mòduls.

A més d'aquests mètodes d'aprenentatge, es realitzen Activitats Complementàries per a complementar la

formació dels estudiants amb Conferències, Panell d'Expert, Seminaris-tallers, Visites, Cineforum.

AVALUACIÓ

Els coneixements, habilitats i competències adquirides s'avaluen de forma continuada a través de la participació de l'estudiant en les activitats formatives individuals i grupals de les matèries del mòdul que correspon al 20% (activitat en classe) i 10% (activitat individual) de la nota de l'assignatura. A més de l'avaluació continuada dels treballs teòrics i pràctics de l'estudiant en les diferents matèries del mòdul, l'estudiant en finalitzar l'assignatura realitza una prova de rendiment sobre el nivell de les competències, els seus continguts i activitats formatives que correspon al 70% de la nota de l'assignatura.

El mòdul s'aprova obtenint un 5 en la suma total de les assignatures. Cada assignatura té un determinat pes en el total de la nota segons hores de docència assignades i fa una mitjana de a partir de 4 punts. Puntuació inferior a 4 en una assignatura se suspèn tot el mòdul.

En el programa de les diferents assignatures que inclou el mòdul s'especifiquen (si n'hi haguera) les diferències en l'avaluació entre la primera i la segona convocatòria, així com els apartats que siguen o no recuperables i l'existència dels requisits mínims per a superar l'assignatura.

La concessió d'una Matrícula d'Honor en el mòdul, es basarà en la normativa referent a la Universitat de València, que té en compte el nombre de Matricules d'Honor per grup. Es concedirà únicament quan la nota siga de 9 punts o superior en la mitjana del mòdul i s'atorgarà a la major nota.

BIBLIOGRAFIA

REFERÈNCIES BÀSIQUES

- Arenas, M.C., Miñarro, J. (coordinadores) (2022). *Drogodependencias en el ámbito social y de la salud I: Neuroanatomía, Fisiología y Farmacología*. 2ª edición. Editorial: Ángeles Carrillo Baeza. ISBN: 978-84-125962-2-9
- Arenas, M.C., Miñarro, J. (coordinadores) (2022). *Drogodependencias en el ámbito social y de la salud II: Aspectos psicobiológicos, psicosociales y epidemiológicos*. 2ª edición. Editorial: Ángeles Carrillo Baeza. ISBN: 978-84-125962-3-6
- Carlson, N.R., Birkett M.A. (2018). *Fisiología de la conducta*. 12 edición. Pearson Educación SA, Madrid.
- Colado, M.I., Farré, M., Leza, J.C., Lizasoain, I. (coordinadores) (2023). *Drogodependencias*. 4ª edición. Editorial Médica Panamericana. ISBN: 978-84-9110-706-4
- Stahl, S.M. (2023). *Psicofarmacología Esencial de Stahl. Bases neurocientíficas y aplicaciones prácticas*. 5ª edición. Editorial Aula Médica formación en salud. Madrid.

REFERÈNCIES COMPLEMENTÀRIES

- Bear, M.F., Connors, B.W., Paradiso, M.A. (2016). *Neurociencia. La exploración del cerebro*. 4ª edición. LWW Lippincott Wolters Kluwer, Madrid.
- Haines, D.E., Mihailoff, G.A. (2019). *Principios de Neurociencia: Aplicaciones básicas y clínicas*. 5ª edición. Elsevier, Barcelona, España.
- Miller, P.M. (Editor) (2013). *Biological Research on Addiction*. Academic Press, Elsevier, USA.
- Uhl, G.R., Koob, G.F., Cable, J. (2019). The neurobiology of addiction. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1451(1), 528. <https://doi.org/10.1111/nyas.13989>